

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876
NO. 146. — ŠTEV. 146.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the PostOffice at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879
NEW YORK, FRIDAY, JUNE 22, 1928. — PETEK, 22. JUNIJA 1928.

TELEFON: CORTLANDT 2876
VOLUME XXXVI. — LETNIK XXXVI.

Velike demonstracije v Zagrebu.

VSO KRIVDO ZVRAČAJO NA MINISTRA ANTONA KOROŠČA

V bojih med policijo in demonstranti je bilo dosedaj troje mrtvih in deset ranjenih. — V Zagrebu bo najbrž proglašeno vojno stanje. — Značilna izjava Radičeve vdove. — Morilec pravi, da je izvršil svoje delo na črnogorski način.

ZAGREB, Jugoslavija, 21. junija. — Včerajšnjim krvavim dogodkom v beograjski skupščini so sledile velike demonstracije v Zagrebu.

Demonstracije, ki jih so se udeleževali študentje in delavci, so trajale ves dan ter so se tudi zvečer nadaljevale.

Policisti so ustrelili tri civiliste, trideset so jih pa več ali manj nevarno ranili. Tudi deset policistov je ranjenih.

Natančnega števila ranjencev pa ni mogoče doznati, ker je vsled prekinjenja električne zveze zavito vse mesto v globoko temo.

Demonstracije so naperjene proti notranjemu ministru dr. Antonu Korošču, katerega smatrajo odgovornim za vse zadnje razburljive dogodke v deželi.

Nad Zagrebom bo najbrž proglašeno vojno stanje.

Najhujše demonstracije so se vršile pred kavarno Corso, v kateri se ponavadi zbira višje uradništvo. Študentje so pobili vse šipe ter zmetali mize in stole na trg.

Nato so odšli demonstranti pred hotel "Lovački rog", kjer so istotako razbili vse, kar jim je prišlo pod roko.

Ker policija ni bila sama kos svoji nalogi, je proti večeru stopilo vojaštvo v akcijo.

Pa ne samo v Zagrebu, tudi po vseh ostalih hrvatskih mestih se vrše demonstracije.

Vodstvo kmetske stranke je izdalo poziv na prebivalstvo, naj se mirno in dostojno zadrži.

BEOGRAD, Jugoslavija, 21. junija. — Ko je bil danes Puniša Račić, ki je včeraj ustrelil v skupščini dva poslanca, štiri pa ranil, priveden pred preiskovalnega sodnika, je drzno izjavil:

— Zakaj obravnavo? Postavite me k zidu in me ustrelite. Jaz sem opravil svoje delo.

Prej je še prosil Račić notranjega ministra dr. Korošca, da bi smel spregovoriti z njim par besed.

Korošec je odvrnil: — Z morilci se ne pogovarjam. Pojdite v predsobo ter se izročite žandarjem.

Ko ga je preiskovalni sodnik vprašal, zakaj je prinesel revolver v zbornico, je prostodušno izjavil:

— Jaz sem Črnogorec. Črnogorci nosimo vedno orožje seboj ter smo pripravljeni za vsak slučaj.

Vlada si na vse načine prizadeva zatreti demonstracije. Glasilo radikalne Kmetijske stranke "Reč" je bilo zaplenjeno.

Trupli umorjenih poslancev so odpeljali v Zagreb.

Ko je stala vdova Pavla Radiča ob truplu svojega moža, je rekla:

— Naj bo Pavel zadnja žrtev pred pomirjenjem Hrvatov in Srbov.

DUNAJ, Avstrija, 21. junija. Zdravstveno stanje Stjepana Radiča se je znatno poslabšalo, ker se je razvila pljučnica. Zdravniki se boje, da bo pljučnici sledilo unetje trebušne mrene.

RIM, Italija, 21. junija. — Tukajšnje časopisje se na dolgo in široko bavi z dogodki v beograjski skupščini.

List Brinlante" pravi, da so ti dogodki za mlad državo hujši udarec kot bi bil vojaški poraz.

SUHAČI NASPROTUJEJO SMITHU

Bučni element v Texasu, ki obstaja iz W. C. T. U. pridigarjev in Antisalonke lige skuša nadkriti Klan v svojih strupenih napadih na Smitha.

HOUSTON, Tex., 21. junija. Tukaj spodaj živi hrupen in vznemirljiv element, ki ima velik vpliv in ki sovraži gubernerja Alfreda Smitha trpko in vztrajno. V tem elementu prevladujejo ženske, spojene z W. C. T. U. in metodistovsko cerkvijo, pridigarji te veroizpovedi in voditelji Antisalonke lige. Dosedaj so uživali splošno naklonjenost.

MARŠAL JOFFRE STAR 77 LET

Maršal Joffre, ki je dosedaj starost 77 let, je zanikal govorice, da je bolan. — Odsotnost maršala je vzbudila vznemirjenje v Parizu.

PARIZ, Francija, 21. junija. — Odsotnost maršala Joffra iz njegovega urada v vojaški šoli, ki zre na Champ de Mars, je vzbudila alarmistična poročila glede njegovega zdravstvenega stanja.

Splošno znano je, da preživi maršal rad del svojega dneva s svojimi adjutanti in tajniki in to navado je opustil le radi izvanredno močnega napada revmatizma. Drugi pa pojasnjujejo njegovo odsotnost s tem, da se je poškodoval na kolenu.

Poročevalec Ass. Press je bil informiran, da je zdravje maršala izvrstno in da se mudi na svojih letnih počitnicah v Louveciennes pri Parizu.

Poizvedovanja v hiši maršala so imela za posledico odgovor: — Da, maršal ima napad revmatizma. Kdo pa je brez napak v starosti sedem in sedemdeset let?

Farmer obsojen na ječo.

CANTON, N. Y., 21. junija. — Howard Bishop, farmer srednje starosti, je bil obsojen na dvajset let ječe v kaznilnici, potem ko ga je neka farmerska porota spoznala za krivim umora po drugem redu.

Stal je pred sodiščem radi smrti Merritt Manninga, farmerja sosed, katerega so našli v objemu Mrs. Bishop, ko se je nahajal mož slednje na plesu.

Mož je zapustil plesno dvorano, ustreliš Manninga ter se vrnil nato na ples.

Bishop je pozorno poslušal, narkar je stopil naprej stisnil sodniku roko ter se mu zahvalil.

Dr. Maso umrl.

PEEKSKIL, N. Y., 21. junija. Dr. Parley Mason, star 76 let, eden najstarejših zdravnikov Worchester okraja, je umrl včeraj jutraj na posledicah kapi, ki ga je zadela pred kratkim.

Princezinja Helena dobila razporočko.

BUKAREŠTA, Rumunska, 21. junija. — Princezinja Helena upa, da bo še danes dobila razporočko od svojega moža Karola, ki je ušel leta 1925 z Magdo Lupescu v Pariz.

Njen zagovornik pravi, da je popolnoma gotovo, da bo sodišče ugodilo prošnji za ločitev zakona.

Karol nima nobene pravice, da bi vložil pritojbo.

Te element je prekosil Klan v svoji zgovornosti in strupenosti. Ti ljudje so naravnost histerični v svojem sovraštvu. Ljudje iz New Yonka, ki prihajajo semkaj, so presenečeni, ko izvedo, do kakšnih meja so šli ti fanatiki v potvorah. Prvi vtis onih, ki poznajo rekord gubernerja Smitha, je vtis veselosti. Ta vtis pa se hitro umakne vtisu presenečenja. V zadnjih dveh dneh je govoril poročevalec s številnimi stari prijatelji in znanci iz tega dela Texasa in čitatelji lista bi ne vrjeli, če bi jim ponovilo, kar je izvedel. Sovražniki gubernerja so sistematično in uspešno organizirali obrekovalno kampanjo ter jo nameravajo ponesti tudi na konvencijo, ki se bo pričela v torko.

Preiskava je pa je razkrila, da je čustvovanje proti Smithu, čeprav zelo bučno, v veliki manjšini. Obstaja namreč le fakaizma izkušnih propagatorjev, ki so vzbudili le ljudi s sorodnimi čustvi. To so skrajneži, ki se bodo poslužili vsakega sredstva, da diskreditirajo newyorškega gubernerja.

Od mož, ki vedo nekaj o politiki, pa se je izvedelo, da so sovražniki gubernerja sicer organizirani v skupine in polke, da pa kljub temu ne predstavljajo razpoloženja in čustvovanja ogromne mase volivcev iz Texasa. Temelj sovražnosti napram gubernjerju Smithu v tem delu dežele tiči v dejstvu, da je mokrščer ter spojen s Tammany Hall. Tako vsaj pravijo njegovi sovražniki.

Resnični vzrok pa je ta, da je bil gubernjer Smith rojen kot katolik in da verno sledi veri, v kateri je bil vzgojen. To postane očitno vsakemu, ki se mudi tukaj in nekoliko dalj kot par ur. Nobena oblika fanatizma ni bolj strastna in brez misli kot je verska nestrpnost. Dosegla pa je svoj višek tukaj naokrog, na predvečer demokratične konvencije.

Kljub temu pa so zagotovili demokratom iz severa demokratje iz Texasa, da bo ta navidezni orkan ponehal še predno bo konvencija končana.

COOLIDGE JE ZOPET ZAPOSLEN

Predsednik Coolidge je včeraj obiskal svoj eksekutivni urad. — Vesel je, ker je ujel v bližini hiše šest velikih postrvi.

SUPERIOR, Wis., 21. junija. — Predsednik Coolidge je pripravil danes vse potrebno, da obišče prvič svoj eksekutivni urad.

Včeraj zvečer, prvič iz za časa, ko se je pripeljal v Cedar Island Lodge, je bila cesta med tem otokom in Superior proglašena za varno. En dan brez dežja, po petih dneh neprestanih nalivov, je zadostoval da je zadostno osušil cesto.

Le malo najnega dela je ležalo danes na pisalni mizi Mr. Coolidgea. Kljub temu pa se je hotel pokazati v svojem uradu. Hotel je biti primerno inštaliran, ne da bi dovolil, da bi se preveč visoko nabrali celo sorazmerno malenkostni posli.

Uradniki Bele hiše so izjavili, da je bil Mr. Coolidge danes za delo zelo dobro usposobljen. Včeraj je ujel na ribiškem izletu šest velikih postrvi. Opustil je lahko, a brezuspešno metanje truka z otoka, na katerem se nahaja Cedar Lodge ter se lotil resničnega lova na postrvi. Uspeh je bil na njegovi strani in vrnil se je domov smehljuje s šestimi ribami, kojih največja je tehtala funt in tričetrt.

Ta ribolov je izzval odobrenje nekaterih ribiških izvedencev v Superior, ki so rekli, da je to zelo čeden uspeh za moža, ki še ne pozna reke in ker ni bil včerajšnji dan ugoden za lov na postrvi.

Walker bo okreval.

Newyorški župan Walker ima napad gripe, a danes se je domnevalo, da bo lahko odpotoval v soboto na konvencijo v Houston. Mr. zlica se je pokazala v torko ponoči in poklican je bil specializist za bolezni v dihalnih organih.

Zdravnik je poslal župana v posteljo, a je rekel, da bo Walker najbrž lahko prisostvoval konvenciji Tega mnenja je tudi Charles Kerrigan, pomožnik župana, ki je objavil njegovo bolezen.

Hindenburg otvoril kanal.

HILDESHEIM, Nemčija, 21. junija. — Predsednik von Hindenburg je inavguralni promet na novi sekciji Hamover-Peine-Hildesheim kanala z otvorjenjem nove zatvornice, imenovane po njem. To je največja zatvornica v Evropi in notranjosti dežele.

AMUNDSEN JE BAJE NA LEDU

Aeroplan, na katerem se je vozil raziskovalec Roald Amundsen proti severu, je bil baje prisiljen spustiti se na led. — Velik strah obstaja za raziskovalca, katerega pogrešajo izza ponedeljka.

RIM, Italija, 21. junija. — Danes so bili dovršeni načrti za generala Umberta Nobile in štiri nepoškodovane člane posadke "Italie", katere so ugotovili včeraj na arktičnem morju, da se sestanejo z velikanskim ruskim ledolomcem Krasin pri Foynt otoku ter se vrnejo v civilizacijo.

Peti član majhnega taborišča Nobila, glavni inženir Natale Ceioni, ki ima zlomljen bok, bo najbrž rešen s pomočjo majhnega hidroplana.

PARIZ, Francija, 21. junija. — Mornariški minister Leygues je ukazal danes francoskemu rušilecu Quentin Roosevelt, ki se nahaja sedaj v Oslo, in križarki Strasbourg, naj odideta v severne vode, da iščeta francoski Farman hidroplan, na katerem se je nahajal raziskovalec Amundsen in katerega se pogreša sedaj že skoro tri dni.

KINGS BAY, Špijbergi, 21. junija. — Reševalne sile so se združile na severu, da rešijo dva znana polarna raziskovalca, Umberta Nobila, katerega so izsledili in Roald Amundsen.

Tukajšnji pomožni glavni stan, kojega namen je bil iskati Nobila in petnajst članov njegove posadke, je prepričan, da se je Amundsen ponorečil na svojem zračnem potovanju.

Major Maddadana, znan laški avijatik, ki je izsledil skupino Nobila ter jim spustil navdalo hrane in druge potrebščine, bo poveljeval pomožni ekspediciji, da reši Amundsen.

Maddalena bo poletel s svojim velikim hidroplanom, s katerim je krožil včeraj nad taboriščem Nobila, proti jugu Southeastlanda, ker se domneva, da je bil Farman aeroplan, v katerem se je vozil Amundsen, prisiljen spustiti se tam na led.

Vrjetno je, da bo neki nadaljni italijanski pomožni aeroplan, katerega vodi major Penzo, poleg švedskih aeroplanov, poslanih na sever, pomagal Maddaleni.

Maddalena bo odšel takoj na svoje poizvedovalno križarenje. Amundsen je zapustil Tromsø na Norveškem v ponedeljek v francoskem hidroplanu, ki je bil poslan proti severu. Poročnik Dietrichson je spremljal raziskovalca in francoskega letalca.

Stroj je bil opremljen z radijem, s katerim je hotel ostati v stalnem stiku s postajami v Kings Bay in Bear Island. Ko ni došel tjakaj, se je domnevalo, da je Amundsen mogoče poskusil nevarno severno potovanje. Od onega časa naprej pa se ni slišalo ničesar več o njem.

Njegova zaloga kuriva je morala biti že davno izčrpana.

KONFERENCA PREMOGOVNIH BARONOV

Nameravajo ustanoviti največjo kompanijo mehkega premoga ter napraviti dvestomilijonsko kupčijo.

Načrti za stvarjenje največje bituminozne kompanije v Združenih državah so napredovali za nadaljnji korak, ko so imeli zastopniki kompanij, ki proizvedejo na leto 35.000.000 ton westviržinskega brezdimnega premoga, tajen sestanek v Waldorf-Astoria ter sprejeli poročila inženirjev, ki so več mesecev ocenjevali lastnino dotičnih družb.

Stevilke, katere sta predložila dva glavna inženirja iz Pittsburgha, opravčujejo baje kapitalizacijo do zneska dvestotih milijonov dolarjev za nameravano kompanijo.

Vključena v zastopane korporacije je bila Consolidation Coal Company, katero kontrolira John Rockefeller mlajši.

Kompanije, ki obratujejo v Pocahontas pokrajini, proizvedejo lahko petdeset milijonov ton na leto. Od petnajstih milijonov ton, ki niso zastopane v predlagani konsolidaciji, ostaja nekako polovica iz "captive" rogov, kojih proizvod uporablja kompanije same.

Predlog, da se konsolidira glavne lastnine v Pocahontas poljih, ima za svoj glavni namen izločenje potratnega tekmovanja ter skrajšanje obratnih in prodajnih stroškov.

Kot uvod k temu so podpisale včeraj zastopane kompanije provizorične dogovore, da spravijo svoje južne westviržinske lastnine v novo kombinacijo. Določiti je treba cene, za katere bodo prevzeti njih rovi in število kompanij, ki privoljujejo v to.

25,000 mož se je pridružil stavki.

KAPSKO MESTO, Južna Afrika, 21. junija. — 25.000 domačih delavcev v aluvialnih demantnih poljih v bližini Lichenburga je danes zastavkalo, vendar pa ni bilo opaziti nobenega strahu, da bi prišlo do kakšnega spopada med belim in črnim delavstvom. Može se zapustiti delo v protest proti skrajni mezd od \$4.50 na tri dolarje na teden.

Ker so prišla zadovoljiva policijskega poročila iz dotičnih okrajev, so v Johannesburgu prekinili mobilizacijo sile varnostne policije.

Agitirajo se "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Ameriki.

Seznam.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo osušenega zmeska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno če, ako boste vpotevali našo nenasljivo ter točno postrežbo.

Dinarji	Lire
Din. 1,000 \$ 18.40	Lir 100 \$ 5.90
Din. 2,500 \$ 45.75	Lir 300 \$11.50
Din. 5,000 \$ 91.00	Lir 500 \$16.90
Din. 10,000 \$181.00	Lir 1000 \$37.75
Din. 11,110 \$300.00	Lir 1000 \$54.50

Nakazila po krajavnem pisnu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo na stroške \$1.—

SAKSER STATE BANK

82 Cortlandt Street, Phone: CORTLANDT 4001 New York, N. Y.

POSEBNI PODATKI

Priložljiva za izplačila ameriških dolarjev v Jugoslaviji in Italiji znaša kakor sledi: za \$25, ali manjši znesek 75 centov; od \$25, naprej do \$300, po 3 cente od vsakega dolarja. Za večje svote po dogovoru.

GLAS NARODA

(NEW YORK DAILY)

Owned and Published by
BOYANIO PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, president.

Louis Benedek, treasurer.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

For one year in advance	For one year in advance	For one year in advance
in New York	in New York	in New York
\$6.00	\$6.00	\$6.00
For one year in advance	For one year in advance	For one year in advance
in New York	in New York	in New York
\$6.00	\$6.00	\$6.00
For one year in advance	For one year in advance	For one year in advance
in New York	in New York	in New York
\$6.00	\$6.00	\$6.00

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" is a daily newspaper published in New York City.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2871.

"TIMES" O BEOGRAJSKIH DOGODKIH

Najuglednejši newyorški dnevnik "Times" je objavil danes članek, v katerem pravi med drugim sledeče:

— Dejanje podivjanca, ki se je završilo v sredo v beograjski skupščini, bi ne smelo imeti nevarnih političnih posledic.

Toda nasprotno med strankami v Jugoslaviji je močno.

Dva hrvatska poslanca sta že mrtva, in kaj lahko se zgodi, da podleže ranam tudi Stjepan Radić.

V tem slučaju bi postal položaj skrajno nevaren.

Starejši Radić, kateremu je bil namenjena prva morilčeva krogla, je bil po vojni voditelj habsburških Jugoslovancev, ki so se združili s Srbi.

S to zvezo pa Radić nikakor ni bil popolnoma zadovoljen.

V parlamentu se mu ni nikdar posrečilo dobiti večino.

Vsi so ga pa smatrali kot nekakega voditelja "odrešenih" bratov, ki predstavljajo dve tretini prebivalstva jugoslovanske kraljevine.

Hrvatje so iz dveh razlogov jezni na vladajoči srbski element v Beogradu.

Prvič zato, ker v vladi niso imeli nikdar pravičnega deleža, drugič pa zato, ker je vlada dosledno omalovaževala njihovo protitalijansko razpoloženje.

Medtem, ko se je vršila debata glede nettunskih pogodb z Italijo, je potegnil poslanec Puniša Račić revolver ter oddal šest streliv.

Ta tipično balkanski prizor bo poslabšal kronično težavno situacijo v Beogradu.

Jugoslovanska država krvavo potrebuje tujezemskega kapitala za notranji razvoj.

Mednarodni kapitalisti sicer niso preveč sentimentalni, toda nihče jim ne bo zameril, če se bodo branili dati posojilo vladi, ki kaže tako nestalnost.

Človeku pride nehoti v spomin umor kralja Aleksandra in kraljice Drage pred petindvajsetimi leti ter tragično dejanje v Sarajevu leta 1914.

Dogodek v skupščini utegne imeti eno samo dobro posledico, namreč, da bodo stranke sprevidele, da so šle v strankarstvu predaleč in se bodo iztreznile.

Vlogo posredovalca naj prevzame kralj Aleksander, kajti Jugoslavija nima v tem času nobenega dovolj močnega političnega voditelja.

20 MRTVIH V
EKSPLOZIJI

MEXICO CITY, Mehika, 20. junija. — 26 trupel so spravili danes iz razvalin štirih poslopj, ki so bila uničena vsled eksplozije kotla v neki kopališnici. Trideset nadaljnjih ljudi pa je bilo poškodovanih. Kopališče se je nahajalo v enem revnejših mestnih delov.

En Amerikaneec, Kenneth Ferguson, uslužben pri mehiki telefonski kompaniji, se nahaja med poškodovanimi. Donnaya pa se, da ni njegovo stanje resno.

Sila eksplozije je bila tako velika, da so bili popolnoma uničeni kopališče in sosednje poslopje in dva poslopja, stoječa preko ceste. Reševalci so se bali, da so pod razvalinami mogoče pokopane še nadaljne žrtve.

Del kotla je bil vržen preko ceste, kjer je porušil hišo ter ubil mater ter njena dva otroka. Zidovi ob cesti so se porušili in številni ljudje so bili pokopani pod pajzlo opako, ometom in lesom.

Mati in hčerka nevesti.

MILWAUKEE, Wis., 21. jun. Mati in hčerka bosta nevesti po dvojni poroki, ki se bo vršila dne 30. junija. Mrs. Augusta White, stara 49 let, vdova, bo postala žena Williama Keubla, starega 41 let, in njena hčerka Laura White, bo poročila John Donerja, starega 26 let.

Mueller opustil stroj
novega kabineta.

BERLIN, Nemčija, 21. junija. — Socialist Hermann Mueller, ki je dobil od predsednika Hindenburga naročilo, naj sestavi nov državni kabinet je vrnil danes predsedniku dano mu poverjenje. Izjavil je, da ni bil zmožen združiti pod svojim vodstvom intereso strank, ki so potrebne za vladno nastopstvo.

NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA"

Novice iz Slovenije.

Strela ubila moža vprito šene in otrok.

Brezje, je mala vasica pod cerkvijo sv. Neže nad Trzicem. Tu je gospodaril posestnik Janez Dežman, vulgo Slamnik. Dežmanovo vreme je zadržalo tudi njegovo poljsko delo, zato je v zadnjem tednu podvojil svoje sile, da dobi, kar je zamudil. Njegovo polje leži na Hujšici, kje je delal od ranega jutra do poznega večera sleherni dan. Tako tudi v četrtek, zadnjega maja. Bog mu je dal sedmero otrok, o katerih hodijo kar štirje v osnovno šolo v Koverju. Da bi šlo delo hitreje izpod rok, je prosil šolsko upravo, naj dovoli obema hčerama, ki obiskujeta že višje razrede, da odideta že ob 12. iz šole, ker prinese mati kosilo na njivo, da skupno pojedino in takoj nadaljujejo z delom. Mati in dekleci so plele pšenico, gospodar pa je na posejani njivi z vilami tolkel kepe.

Kmalu po drugi uri so se zbrali nad Mujsko črni oblaki, ki so grozili z nevihto in gromom. Pridnih delavcev to ni nstrašilo, temveč so delali dalje, ker je bila sila velika. Nekajkrat je od daleč zagrmelo, toda nihče ni niti slutil, da prinese prihodnji trenutek družinici na polju tako hud udarec.

Naenkrat je strašen blisk ozarel nebo sledil je grozovit tresk in roke so nparavile kar same križ, iz ust pa se je izvil vzdih: "Marija pomagaj!"

Ko so se plevce zavedle, je mati pogledala po možu, ki je prejel 50 korakov od njih stran razbijal kepe. Iz zelene pšenice ga ni mogla videti, ko je plela, le slutila je, kje je približno. Vstala je torej, da bi pogledala po možu, toda sree ji je v prsih zastalo, ko ga ni zagledala tam, kjer bi moral biti. Spustila se je v dir, da vidi, kaj se je z njim dogodilo, pa je skoro od strahu omedlela. Moža je našla ležečega na hrbtu. Rokav od srjace je gorel in truplo je bilo brez vsakega znaka življenja.

Medtem sta prihiteli še hčerki in začele so oživljati očeta, pa vse zaman. Ko so ga položile na trebuh, se je pokazalo, da je tudi hrbet ves ozgan, da je šla strela skozi tilnik v telo in pustila za seboj ožgane sledove.

Posestnik Dežman je moral biti v trenutku mrtev in je bila torej vsaka pomoč izključena.

Ena izmed deklic je tekla v koverško šolo, da izpuste oba sinčka. Vsa zmedena in v silovitem joku ni mogla niti povedati, kaj se je zgodilo, le to je trdila venomer, da so ata padli.

Pustolovska Ljubljanka.

Nedavno smo poročali o znani slovenski pustolovki Faniki Ruparjevi, rodom iz Ljubljane, ki je ukradla japonskemu poslaniku na romanskem dvoru Kintoni Mustahoji več draguljev in okoli 60.000 Din. gotovine. Te dni se je vršila proti Ruparjevi pred zagrebskim sodiščem glavna razprava. Ruparjeva je tatvino v celoti priznala. Izgovarjala se je, da je kradla v velikem pomanjkanju. Bila je brez posla in sredstev za življenje. Ruparjeva je prosila sodnike, naj jo radi tega kaznujejo kolikor mogoče.

Obsodba še ni bila izrečena.

Zadostna smrt bivšega posestnika na brežiškem pokopališču.

10. junija dopoldne se je pojavil v Brežicah še mlad možič, ki se mu je na obrazu opažala močna potrtost. Obiskal je več gostin in povsod vzbujal pozornost zaradi očitno hude duševne depimiranosti. Nekateri Brežičani so spoznali v njem bivšega posestnika Jožefa Bartoleta iz Blatnega pri Globokem. Bartole je ves dan po haju po mestu, popoldne okrog 16. pa krenil proti pokopališču. Hodil je tam nekaj časa nervozno med grobovi, naposled pa se ustavil ob neki gomili, vzal iz žepa svinčnik in papir ter jel pisati. Čez čas je popisani papir pritrčil na nagrobni spomenik in prišel iz žepa malo etekleničico. Hlastno je nagnil in izpil vsebino ter se po par trenutkih omaknil.

nezavesten. Kmalu potem je prišlo na pokopališče več žensk. Ko so ugledale nepoznanega možkega na tleh, ob grobu, se niti niso mnogo brigale zanj, meneč, da se je napil vina in si izbral pokopališče za svoj oddih. Bartole se je tedaj za hip zapet osvestil, se nekoliko dvignil ter pričel z oslabljenim glasom mlo prositi vode.

Ženske, ki so bile sprecej oddajene, pa so v prepričanju, da gre samo za pijanca, odšle naprej po pokopališču.

Bartole, ki je moral trpeti silovite muke, se je jel tedaj sam plaziti naprej in skušal doseči čeber z vodo, ki je stal precej daleč stran od njega. Revez je preplazil samo par metrov in je naposled obležal — mrtev.

Našli so ga ljudje šele proti večeru in so o dogodku obvestili varnostno oblast. Na listku, ki ga je Bartole napisal neposredno pred samomorom ter ga pritrčil na nagrobni spomenik svojega brata, pojasnjuje, da je mladi, komaj 34-letni mož obupal zaradi nesreče v zakonu. Bartole je bil svoj čas zelo imovit posestnik v Blatnem pri Globokem, pa je pozneje posestvo prodal in se naselil v Zagrebu.

Krojaški mojster Jakob Kelc,

ki je bil 16. marca aretiran zaradi suma, da je zastupil svojo, 1. maja lanskega leta umrlo soprogo, je bil pred kratkim izpuščen iz zapor. Pred dobrim mesecem so truplo pokojne izkopali ter nekaj delov trupla poslali v sodnijsko preiskavo. Ta preiskava je dala negativen rezultat in tako je Kelc oproščen težkega suma.

Vlomilci v Dravski dolini še niso uganani.

Te dni je bil poskušen vlom v poletno vilo ravnatelja ruske tovarne za dušik. Vila stoji na pohorskem pobočju v precejšnji samoti nad Rušami in nima sedaj nobenega stanovalca. Vlomilci so že odtrgali nekaj okenskega omrežja, v vilopi niso vdrali, ker so se najbrže zbal sosedov.

Aretacija zloglasnega vojnega ubežnika.

Dne 4. maja so orožniki v Domžalah aretirali vojnega ubežnika Jos. Bečana iz Preske pri Medvohah. Bečan je začetkom aprila t. l. pobegnil od svoje vojne jedinice v Piroti. Kot obče znan nevaren tat se je potikal ves čas po Ljubljani, Gorenjskem in Dolenskem. Koncem aprila je ukradel nekemu pekovski vajencu v Leseah kolo kar na cesti ko je vajenec tam počival.

Na vesti pa mora Bečan vsekar imeti še več tatvin koles in vlomov. Oddal so ga v zapore okrog sodišča v Kamniku, po prestani pa pride zaradi dezertacije še pred vojno sodišče.

Domžalski orožniki so storili dober plen, da so fanta še pravočasno prijeli, ker bi drugače gotovo še naprej izvrševal vlope in kradel kolesa, kar izvršuje že od svojega 12. leta.

Smrtna kosa.

Na Privozu 4 v Ljubljani je umrla Franja Kavčičeva, soproga vreluglednega ljubljanskega gostilničarja in posestnika, predsednika Zveze gostilničarskih zadrug.

POTOVANJE V RUSIJO.

Cunard Line je pred kratkim objavila zvezo z sovjetsko turistično agencijo, znano pod imenom Sovtorgflot, ki bo dovoljevala potnikom in skupinam obiskati sovjetsko Rusijo. Cunard Line je izdala bogato ilustrovano knjižico v angleškem jeziku glede potovanja po tej deželi. V knjižici so tudi earinske odradbe in druge važne informacije. Naslovno stran knjižice je naslikala znana ruska umetnica Ludmila Čirikova, hčerka znanega ruskega pisatelja. Knjižico se lahko dobi brezplačno pri Cunard družbi ali njenih agenturah.

Dopisi.

Conemaugh, Pa.

Novie posebnih iz Conemaugh, Pa. nimam poročati, samo to, da je v noči od 18. na 19. junija prav močno deževalo. Kljub temu dežju je pa vseeno prišla ponesna gospa Storklja v Conemaugh in se oglašila pri družini Frank Svete. Pri odhodu je pustila zalo deklečo. Mati in hčerka sta zdravi.

Čestitam!

Anton Rovarček.

Irwinnton, Ga.

Zopet enkrat par vrstic, toliko da ne bodo rojaki mislili, da smo dogarji obupali, ker nas sedaj silna vročina muči. Malo nam včasih sape primanjkuje, drugače je pa vse olrajt, posebno smo zadovoljni, dokler nas mačeha mrzlica ne nadleguje, toda vsak čas pričakujemo njenega obiska. Proti nji smo dobro oboroženi, imamo dovolj kinina.

Z delom smo se precej zadovoljni in tudi kratkčasno nam je, ko nas je precej Slovencev skupaj. Posebno danes smo imeli precej veselja in zabave, ko so nas obiskali naši sorodniki, stric, svak in kum. Prišli so iz Louisiane. Kolikor smo mogli, smo jim postregli. Imeli smo tudi nekaj vroče kapljice, ki nam je razvezala jezike.

Naš boarding boss in njegova žena sta napravila precej obilo jedi, da smo se prav dobro imeli.

Zabavali smo se do pozne popoldanske ure in ko so rojaki odhajali, moram omeniti, da so se nam klobuki pomešali. Kateri je imel prej starega, ima zdaj novega, in kateri je imel prej novega, ima zdaj starega.

Škoda, da ni bilo Petra Zgaga tukaj, lahko bi bil dve ali tri kolone napolnil.

Sedaj, ko so gostje odšli, se pa zopet pripravljamo na delo. Sorodnikom želimo obilo sreče tam v Aberville, Ga.

Pozdravljamo družino Mr. A. Knaus v Shreveport, La. in detžino Mr. L. Knaus v Magnolie, Ark.

Pozdrav rojakom v Manchester Depot, Vt., na Schvanskihovi camp. S pozdravom

J. Janesh, Joe Intihar, F. Troha, F. Chop, Joe Volf.

Kako ravna jo z narodnimi gostilničarji.

Je pač nekaj popolnoma navadnega, da se na Primorskem odvzame kar tebičini menični gostilniška licenca slov. ljudem samo zato, ker so naši, ker so Slovenci ali Hrvatje. Te dni pa se je dogodil tak slučaj iz prav posebnih, gotovo zelo tehtnih in upravičenih razlogov. Odvzeli so namreč gostilniško licenco Andreju Močniku v Koritnici upri Grahovem na Goriškem, a razlog za ta ukrep je bil ta, da se je mndil za velikoč pri Močniku njegov brat, ki je uslužben v Jugoslaviji.

Primorske ladjedelnice

so bile že čisto na koncu s svojim delom in delavstvo je s strahom pričakovalo, kaj se zgodi z njim, boječ se, da ne bo dolgo, ko ga vržejo na cesto in bo moralo s trebuhom za kruhom. Deputacija za deputacijo je romala v Rim, da bi pri vladi izprosila kaj dela za to najvažnejšo primorsko industrijo, in končno so se v Rimu vendar usmili uboge primorske "odrešene" raje. Te dni je namreč gospod Mussolini kot minister vojne morarice brzojavil tržaškemu prefektu, da je vlada sklenila, da se poveri Tržaškemu tehničnemu zavodu zgradba križanke 10.000 ton za približno 103 milijone lir, Cosulichve ladjedelnice v Trzinu pa zgrajba štirih večjih podmornic za približno 60 milijonov lir. Poleg tega pa se zgrade v Tržaškem tehničnem zavodu stroji za razvidnico "Giovanni delle Bande Nere" za približno 25 milijonov lir. Tako dobi torej primorska ladjedelniška industrija dela za približno 200 milijonov lir in delavstvu je vsaj za nekoliko mesecev zagotovljen kruh. Ko bo to končano, pa se prične zopet stara pesem

Najnovejši submarin.

Odimovega tipa, kakoršnih bo Anglija več zgradila.

Novi potni listi.

Po naredbi italijanskega ministrstva za zunanje zadeve so se uvedli sedaj tudi v tržaški pokrajini novi potni listi za potovanje v inozemstvu. Novi potni list se more izdati tudi za družinskega očeta z ženo in otroki, če se niso dosegli 15. leta starosti. Pristojbina za izdajo potnega lista znaša 80 lir, potni list sam stane 10 lir, ovoj s tiskovinami za statistične podatke pa 5 lir, tako da je treba plačati vsega skupaj 95 lir. Potni list velja navadno za dobo enega leta, toda če prošlee prosi za skrajšanje roka, se veljavnost potnega lista skrajša in znaša pristojbina potem samo 40 lir.

KNJIGE
VOJNIKOVE
DRUŽBE

v LJUBLJANI

za leto 1927

so sledeče:

VODNIKOVA PRATIKA za leto 1928;

HIŠA V STRUGI, povest;

VLADKA IN MITKA, opisi;

VODNIKI IN PREROKI, (zgodovinska razprava).

Člani so jih že prejeli.

V ZALOGI IMAMO ŠE NEKAJ IZVODOV

CENA VSEM ŠTIRIM \$1.50

Kdor hoče postati član te družbe za leto 1928 naj pošle naročnino za edaj. Članarina za člano je samo \$1.00 na leto

Naročila pošljite na: —

"Glas Naroda"

82 Cortlandt Street,

New York

ANGLEŠKO SLOVENSKO BERILO

English-Slovene Reader

Sestavljen

Dr. F. J. KERN

Cena s poštnino SAMO \$3.

Knjiga vsebuje nauke o izgovarjavi angleških besed; vaje za učence angleštine; berila in članke s slikami ter kratek angleško slovenski in slovensko angleški besednjak (4000 besed).

Naročila pošljite na:

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.

New York

Peter Zgaga

Nobenega poletja, sam večni dež in dež. Včeraj je bil najdaljši dan, danes smo pa začeli zopet v zimo lezti.

Sedaj bomo v angleških listih večkrat čitali razne slavošpeve na inozemce, kako da so vztrajni, pridni, zavedni in da so takorekoč hrbenica ameriškega naroda. Pa ne da bi imelo to kaj opravka z bližajočimi se volitvami?

Dokler bodo v Ameriki porotna sodišča, se nobenemu milijonarju ne bo treba bati prehude kazni.

Sodnik najvišjega sodišča Brandeis je pred kratkim izjavil:

— Če vlada krši postave, dokazuje s tem, da zaničuje postave. Nadalje dovoljuje s tem sleherne, mu, da si ustvarja sam svoje lastne postave. Tako pot vodi v anarhijo.

Kaj bodo rekli na to naši prohibicijski fanatiki?

Naši ljudje niso prav posebno navdušeni za predavanja, toda če ni drugače, grede včas poslušati kakakega predavatelja.

In tako se je zgodilo, da je predaval učeni profesor o starosti in bodočnosti zemlje, v prvi klopi je pa cimal postaren možček, ki si ga je bil nekoliko čez mero privoščil.

— Znanost je dognala, — da bo zemlja obstajala še dvesto sedemnajst milijonov let.

Možček se je zdrnil, debelo pogledal in vprašal:

— Koliko ste rekli?

— Dvesto sedemnajst milijonov let, — je pojasnil profesor.

Možček se je zadovoljno namnehlil, rekoč:

— Lej ga zlodja, kake sem se bil prestrašil. Sem mislil, da ste rekli stosedemnajst milijonov let...

Neki list je nedavno objavil 10

moških zapovedi za ženo in 10 ženskih zapovedi za moža, ki naj utrdijo sreden zakon. Moške zapovedi se glasijo takole:

Lopotiči se ne le za obiskovalce, ampak tudi za mene!

Ne delaj me odgovornega za to, če se tvojim prijateljem godi boljše kakor tebi!

Ne hrani lepih stvari, katere sem ti nabavil za gospodinjstvo, samo za druge!

Skušaj doumeti svojo vlogo v gospodinjstvu tako, kakor skušam doumeti jaz svojo v gospodarstvu!

Pazi na to, da bo kosilo ali večerja na mizi takoj, ko prestopim domači prag! Glad ustvarja nerazpoloženje.

Če ti ni kaj všeč, zaupaj se meni! Ne išči si prijateljev izven mene!

Ne sestajaj se s tujimi ljudmi in ne veži se s sorodstvom proti meni. Moža si ne moreš nikoli nadomestiti!

Ne šedi kuhinskih predmetov bolj nego živce svojega moža! Kuhinske predmete si lahko obnoviš, pravega moža si ne obnoviš nikoli.

Vstani zjutraj pred mano!

Ne govori grlih besed in ne dajaj nikakih žaljivih izjav!

Ženske zapovedi za moža pa se glasijo drugače:

Ne odstrani se z doma, ne da bi mi povedal, kam greš!

Ne karaj me v navzočnosti drugih!

Zavzemaj se vedno zame — spričo drugih ljudi — tudi če nimam prav!

Če mi imaš kaj povedati, povej mi s prijazno besedo!

Ne dolži me za vse, kar se zgodi v hiši!

Ne pasti, da čakam nate, ampak mi povej, da te ne bo in kdaj prideš, če se ne misliš vrniti o pravem času.

Bodi napram meni vsaj toliko obziren, kolikor si napram svojim tovarišem!

Dovoli mi, da si kupim tudi kaj takega, kar me lahko razveseli in kar me zabava!

Bodi napram meni vedno kavalirski, čeprav sva že dolgo poročena.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

JOHN GALSWORTHY:

PATRIOT

Nedavno so mi pripovedovali resnično zgodbo, ki sem jo, če se ne motim, slišal ali čital že med vojno, ki pa je vredna, da jo ponovim onim, ki je še ne poznajo. Zgodba namreč dopušča gotove ironične zaključke ter je veličina zase, kajti zgodba govori o človeku, ga ga — ako vohuni pri nas — označujemo z besedo iz petih črk in ki je ena največjih žaljivk, in katerega — ako vohun za nas — povišamo z izrazom "v tajni službi" ter ga smatramo za junaka druge vrste.

Gotovo je še vsem v spominu, da so ob izbruhu vojne poznale oblasti onih petnajsto oseb, ki so dajale Nemčiji skrajno brezpomembne in večji del napačne informacije o našem položaju in o naših ukrepih in da so oblasti z eno samo šahovsko potezo onemogočile njihovo akcijo. Od tega trenutka dalje ni bil odkrit niti en primer vohunstva po vohunih, ki so bivali v Angliji že ob vojni napovedi. Kakor so mi povedali, pa so vendarle zasledili nekaj nevarnih primerov vohunstva po osebah, ki so se priučile tehniki tajne službe, ali pa so med vojno s tem namenom prišle v Anglijo. O enem teh primerov govori ta zgodba.

V avgustu 1914. je živel v Ameriki trgovec nemškega pokolenja, ameriški državljani, ki ga bomo imenovali Lichtfelder. V resnici je bilo njegovo ime drugo. Nekoč je bil član v nemški vojski ter je imel približno petdeset let. Njegova postava je bila še vedno vojaška. Nosil je tudi kratko postrižene lase. Predvsem pa je imel patriotsko zavest, ki je bila preveč razvita za njegovo ameriško državljanstvo. Tako se je kmalu zgodilo, da se je izkreal v Genui American Lightfield, ki se je nato pojavil kot Lichtfelder v nemškem glavnem stanu pri poveljstvu svojega starega polka.

"Ne," so mu razložili, "vi niste več mladi, nimate dovolj odporne sile in ste ameriški državljani. Naša tajna služba v Angliji je pomanjkljiva. Nekaj tam ni v redu. Mnogo več boste koristili svoji domovini, ako odpotujete kot ameriški državljani v Anglijo in nam od tam dobavite vse informacije, kar jih boste dobili."

Lichtfelder je bil v srečo za svoj stari polk, toda kot patriot je ugodil nasvetu. V dveh mesecih se je seznanil z vsemi skrivnostmi svoje nove obrti, se vkreal v Genui ter se pojavil zopet v Ameriki kot Lightfield. Kmalu potem je odpotoval v Liverpool, preobložen s poslovnimi adresarji in vzorci ter

je imel ameriški potni list na svojo ameriško ime.

Prvi dan svoje "tajne službe" se je potikal po pristaniških napravah nekega mesta, ki je bilo po njegovem mnenju važna pomorska postojanka. Zabeležil si je skrbno vse, zvečer pa je napisal trgovsko pismo nekemu gospodu v Rotterdamu. Med vrste, ki so bile posvečene — recimo višji obliki izdelavanja gumbov, je napisal s kemično tinto vse, kar je videl. Ta ali oni parnik je došel, ali pa namerava odpluti. Ti in taki ljudje so se vezali, sploh vse, kar je bilo po njegovem mnenju važno. Pismo je končal z besedami: "Jutri Dublin, Lichtfelder", nakar je pismo oddal na pošto.

Na nesrečo ubogega, preprostelega patriota pa je bila na glavni pošti mlada dama, ki je krajšala svoje dolge dneve z odpiranjem vseh pisem, naslovljenih v sumljivo inozemstvo. Vsa ta pisma je natančno pregledovala, ker je hotela zaslediti tajno pisavo s kemično tinto. Na njeno veliko veselje — saj je bila že naveličana neuspahov svojega koristnega posla — se je prikazala med vrstami trgovskega dokumenta izdajalska tinta. Telefonirala je nekemu uradu neprevidevne besede "Jutri Dublin, Lichtfelder". V onem času so smeli tuji potovati na Irsko samo preko Holyheada. Tjaka je šlo telefonsko vprašanje: — "Ali je potoval včeraj neki Lichtfelder v Dublin?" Odgovor, ki je prišel takoj, se je glasil: "Američan z imenom Lightfield se je peljal včeraj v Dublin, odkoder se je vrnil zvečer ter se je danes z vlakom odpravil v London Custom kolodvor." Na londonskem kolodvoru so našega patriota po natančnem tleh dneve tajne službe prišli in ga spravili tja, kamor so takrat pač upravljali take ljudi.

"Ameriški državljani sem," je rekel, "moje ime je Lightfield."

"Potem," je izjavila britanska vlada — seveda je bilo pri tem odvojeno mišljenje v vladi — "potem je stvar drugačna. Zaslišani boste pred rednim sodiščem in ne pred vojnim. Branil vas bo na naše stroške odvetnik, ki ga bo določilo ameriški poslanstvo."

Prav kmalu — kajti takrat zakon ni dovoljeval dolgega odlašanja — je bil zaslišani ameriški državljani Lightfield alias Lichtfelder, ker je dal informacije sovražniku. Tri dni je pripravljali odlični odvetnik na stroške vlade svoj zagovor, toda neki znameniti jurist, ki je nastopal kot javni obtožitelj, je temeljito razmišljal o

vprašanju, s katerim bo pričel svojo obtožbo.

"Gospod Lichtfelder," je rekel in fiksiral obtožena, "povejte mi, ali niste bili član v nemški vojski?"

Ameriški državljani je cele ure pripovedoval sodnemu dvoru, da je silno zaposlen s svojimi kupčijami, navedel je svoje reference in pokazal vzorce. Priznal je, da je oddal pismo z nevidljivimi vrstami ter izjavil, da je potoval iz Amerike z nekim holandskim novinarjem, ki mu je rekel: "Saj veste, da ne moremo dobiti prav nikakih poročil, ker smo nevtralni. Poslajte nam vendar karkoli, seveda ničesar kar bi moglo škodovati Angliji, toda nekaj, o čemer bi mogli pisati." In to je storil. To vendar ne more škodovati nobenemu. Saj je napisal samo otročarije.

Sedaj pa se je pri tem prvem vprašanju malo sklonil in — molčal. In znameniti jurist je rekel: "Nočem sedaj siliti v vas, gospod Lichtfelder. Govorili bomo o drugih stvareh. Toda želimo, da si temeljito premislite to vprašanje, kajti to vprašanje ni samo prvo, ampak bo tudi zadnje."

Razprava je bila preložena. Zaslišanje še ni bilo končano in tudi vprašanje še ni bilo drugič stavljeno.

Rano v jutro drugega dne, ko je stopil jetniški paznik v Lichtfelderjevo celico, je viselo njegovo truplo na omreženem oknu, obeso na šalu. Sveto pismo, ki ga dobi vsak jetnik, je ležalo pred nogami mrlica. Na deski v celici pa je bilo zapisano:

"Vojak sem, svojega čina nočem povedati... Angleška vlada me je zaslišala pravilno. Ne umrem kot vohun, temveč kot vojak. Udam se v svojo usodo kot mož, toda krivopriščnik nočem biti in tudi ne lažnik... Kar sem storil, sem storil za svojo domovino. Zahvaljujem in blagoslovim vse."

In deset odvetnikov — osem Angležev in dva Američana — ki soglasno zamrmralo: Hraber dečko!"

In to je bil v resnici!

SMRT PREDSEDNIKA FRENCH LINE.

Newyorški urad Francoske črte je dobil kablagram, da je umrl predsednik French Line

Mr. John Henry dal Piaz.

Dne 26. februarja tekočega leta je Mr. dal Piaz obhajal svoj 63. rojstni dan.

Njegovim prizadevanjem se je v prvi vrsti zahvaliti, da je French Line na svojem današnjem stališču. V službo družbe je stopil leta 1888 ter stopnjuje napredoval, dokler ni bil imenovan dne 9. novembra 1930 predsednikom.

ROJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJO SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

O MORSKI BOLEZEN

Tako stara, kakor plovba, je tudi morska bolezen, ki lahko najlepšo morskoto potovanje pretvori v pravo trpljenje. Marsikdo, ki je poslovno ali pa za zabavo z veseljem nastopil vožnjo po morju, v upanju, da mu morski zrak prinese okrepčilo, zapusti ladjo slabejši kot je bil pred potovanjem.

Dasi so to bolezen poznali že od pamtiveka, skoro vsi narodi, je vendar njeno bistvo malo znano in šele v poslednjem času se je medicinski znanosti posrečilo nekoliko razjasniti. Dasi je individualno razpoloženje baš pri morskii bolezni različno, vendar se v splošnem lahko reče, da se organizem po pordnem potovanju privadi na gibanje ladje. Le malo jih je, ki so že od početka neobčutljivi; več jih je preobčutljivih. Ti nesrečniki se le polagoma prilagode in se nikdar ne morejo oprostiti gotovega nerazpoloženja. V tem oziru sta bila tudi znamenita pomorščaka Nelson in Tegethoff občutljiva. O obeh pripovedujejo, da nista nikdar prestala morskii bolezni.

Jakost morskii bolezni je seveda različna. V izrazitih slučajih je nesrečna žrtve nesposobna za vsako delo in želodec ima revolucionarna nagnjenja. Apatičen in brezbržen odklanja bolnik vsako prigrizovanje in ima samo eno željo: umreti ali izstopiti. V drugih primerih stopijo zopet drugi pojavi v ospredje, vedno obstoja simptome oškodovanega ravnotežja, ali pa vsaj negotovosti v nogah, neka pijanost.

Kar se tiče bistva bolezni, so se v teku let pojavile različne teorije. Neki znani dunajski učenjak misli, da je vzrok morskii bolezni v splošnem gunganju ladje, ki povzroča gunganje ladje, kateri obvladajo predstave o legi in pregibanju telesa. In sicer je učinek tem močnejši, čim bolj se razlikuje dražljaj od običajnega življenja. Pri morskii bolezni igra največjo vlogo draženje krogov, ki tvorijo del notranjega ušesa in so skorogotovo sedež ravnotežja. Draženje tega središča povzroča draženje središča za bruhanje.

Velik upliv na morskii bolezen ima tudi lega telesa. Vse, kar otežuje balanciranje telesa, torej pokončni naslon, pojačuje morskii bolezen. Najboljša je vodoravna lega, najbolje z zaprtimi očmi.

Iz povedanega postane jasno, da dojenčki ne zbolijo na morskii bolezni. Poleg pravilne lege je pa važno tudi zdravljenje morskii bolezni, da se središča ravnotežja kolikor mogoče pomirijo. V ta namen se je po dolgi preizkušnji najbolj obnesel paranoval, jako učinkovito in neškodljivo sredstvo, ki ima tudi prednosti, da je brez okusa.

IZ PROSTE ROKE SO NAPRODAJ V POSTONJSKI OKOLICI

dobro znana Brečkova posestva, ki obstoje iz treh posestev: v Hraščah, Malemu Otoku in na Studencu. Zraven spadajo tudi 4 smrekovi in bukovni gozdi, v katerih se ni sekalo 22 let. Proda se vse skupaj ali pa vsako posestvo zase ali pa posamezne dele. — Za ceno in pojasnila vprašajte: Jakob Brenčič, 172 F St., Johnstown, Pa., ali pa mojo ženo Johano Brenčič, ki se nahaja na obisku pri svoji materi na Raketu, šte. 34, Jugoslavija.

(3x 20,21,22)

ADVERTISE IN GLAS NARODA

Pozor čitatelji.

Opozorite trgovce in obrtniki, pri katerih kupujete ali naročate in ste z njih postrežbo zadovoljni, da oglašujejo v listu "Glas Naroda". S tem boste ustregli vsem.

Upravni "Glas Naroda".

13. RTEV BLAZNEGA

ČLOVEKA

V španski vasi Popla de Pasana v provinci Taragona se je pred nekaj dni odigrala grozna tragedija, 26 letni posestnik Jose Maranon, ki je prebival več mesecev v umobolnici, je nenadoma zopet prišel iz uma in polotila se ga je taka besnost, da je v navalu blaznosti pomoril 8 otrok, 5 dečkov in 3 deklice v saarosti 5 do 7 let. Otroke je izvalil s eboj na polje pod pretvezo, da bodo gledali, kako bo streljal golobe. Vrgel je na ramo puško dvocevko, samokres in nekaj streliva.

Pred nekim grmom je postavil otroke v ravno vrsto ter jih postreljal drugega za drugim. Štirje starejši dečki, ki so se njegovega početja ustašili, so skušali zbežati, toda norec jih je prestregel in usmrtil na mestu.

Po zločinu je norec trupla dečev poskril in je ubral pot čez poljanec. Srečal je nekega hlapca in v strahu, a bi se mu ta zoperstavil, je tudi njega ubil s strelom. Potem se je vrnil v vas. Vdrl skozi neko trgovino v stanovanje mlade žene in ker je med potoma vrgel puško in samokres od sebe, je popadel sekuro ter prekal ženi glavo. Zdal je začelo ljudstvo vreti vkup. Norec pa, ne bodi len, sname s stene v hiši puško in ustrelil še tri ženske ter enega moškega. Zdal se je vaško prebivalstvo oborožilo s kosami in cepci ter je šlo nad ubijalca. Zajelo ga je na ta način, da so ga prepodili v gozd, kjer so ga prijeli orožniki. Takšnega pomora ne pomnijo v Španiji že dolgo časa.

FRANC JOŽEF ALI TISZA?

Stavbni odbor mestnega sveta v Budimpešti je sklenil postaviti na pešastem veržnem mostu spomenik jezdecu na konju. Jezdec naj bi bil cesar Franc Jožef I. Na mestu, kjer je projektiran spomenik, je namreč Franc Jožef I. 1876. ko je bil kronan, vsekaj z mečem na vse štiri strani sveta, kakor veleva tradicija tega ceremonijala.

Načrtu za postavitev spomenika se ni nihče upiral, dokler je živel stara monarhija in dokler so prejimali Madžari z Dunaja več nego ostali narodi.

Tudi politik Štefan Tisza je popolnoma soglašal z idejo, da postavi Francu Jožefu spomenik. — Položaj se je spremenil šele po smrti France Jožefa in po razsulu monarhije. Po smrti Štefana Tisze se je namreč konstituiral odbor, ki je sklenil postaviti pokojnega madžarskega politika na mesto France Jožefa.

Tako je nastal spor za dve figuri iz preteklosti, prepričani, ki se danes ni odločen in ki bo najbrže še precej časa trajal, zlasti ker je prostor, na katerem kanijo postaviti spomenik, zgodovinsko važen in pa ker je Štefan Tisza za Madžare kot narod la pomembnejši mož kakor Franc Jožef I.

Pozor, rojaki!

Za naslova na lista, katerega prejmete, je razvidno, kdaj vam je naročnina polna. Ne želite torej, da se Vas opominja, temveč obvesti naročnina ali direktno, ali pa pri enem sledečih naših zastopnikov:

CALIFORNIA
Fennema, A. Hocherov.
San Francisco, Jacob Lamm.

COLORADO
Denver, J. Schmitt.
Pueblo, Peter Oslig. John Goss.
Fr. Janesch, A. Saffel.
Salida, Louis Costello.
Windsburg, M. J. Barak.

INDIANA
Indianapolis, Louis Bantoli.

ILLINOIS
Chicago, J. V. Vorkel.
Chicago, Joseph Kell. J. Roden.
Mrs. F. Lenz.

NOVE SLOVENSKE PLOŠČE COLUMBIA

NOVE PLOŠČE

10 inches po 75c.

ANTON SHUBEL, Bariton, s spremljevanjem orkestra.

25082F } Bod' Moja, Bod' Moja
} Nebeška ženitev

MARY UDVOICH in JOSEPHINE LAUSCHE

25083F } Sladki Spomini, Duet
} Čez Saveo v Vas Hodiš, Duet

12 inch \$1.25

CLANI JADRANSKEGA KVARTETA

s spremljevanjem Orkestra.

Kmečka Svatba, Del 1

Kmečka Svatba, Del 2

10 inch 75c

25077F VOJAŠKA GODBA "KRUG"

(Štajerski Landler
(Dolenjska Polka

HOYER BRATA

(Neverna Anka, Valček, Hoyer Trio

(Duna) Ostane Duna, Koračnica

J. LAUSCHE in M. UDVOICH, Duet

25079F (Danica

25075F (Domače pesmi

25076F (V slovo

(Slovenske pesmi

(En let in pol

(Ljubca moja

HOYER TRIO s Petjem

25070F (Al' Mo Boš Kaj Rada Imela

(Odpi Mi Dekle Kamrilo

MOŠKI KVARTET "JADRAN"

25067F (Na planine

(Fantje se zbirajo

HOYER TRIO

25065F (Samo se enkrat, Valček

(Ven pa not, Polka

25062F (Pošter Tanc

(Ribenska Polka

25074F (Sokolska Koračnica

(Kde je moja Ljubica, Valček

COLUMBIA ORKESTER

25068F (Dve Crni Oči

(Carliotta Valček

12070F V finstih dolinah, Sotla

Na krovu ladje, Valček

Jahrlor Novitelni Kvintet

12069F Lastovk valček

Usmili se me, Valček

Ruski Novitelni Orkester

12073F Spomladni Valček

Sladke vijolice, Valček

Ruski Novitelni Orkester

25071F Šebelska koračnica

Regiment po cesti gre (s petjem)

Hoyer Trio

25043F Polka štaparjev

Ti si moja, Valček

Hoyer Trio

25059F Jaka na St. Clairu, Polka

Clevelandski valček

Hoyer Trio

VSAKI POŠILJATVI PRILOŽIMO 300 IGEL BREZPLAČNO

Manj kot šest plošč se ne pošlje.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

VLOGE na OBRESTI,

ki jih prejmemo do vključno

13. JULIJA 1928,

bomo obrestovali po

4%

že od 1. julija naprej.

Ako želite naložiti denar popolnoma varno ter dobiti obresti za vsak mesec kot v koledarju, nalagajte pri

SAKSER
STATE BANK

82 Cortlandt Street

New York, N. Y.

PENNSYLVANIA

Ambridge, Frank Jakš.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddeok, J. A. Germ.
Broughton, Anton Ipavec.
Claridge, Fr. Tushar, A. Jerina.
Conemaugh, J. Brezovec, J. Plka.
V. Rovansk.
Crafton, Fr. Machek.
Export, G. Previc, Louis Supancic.
A. Skerlj.

Forest City, Math. Kamin.
Farrell, Jerry Okorn.
Imperial, Val. Peternel.
Greensburg, Frank Novak.
Homer City in okolic, Frank Ferenschack.

Irwin, Mike Paushek.
Johnstown, John Polanc, Martin Korsheta.

Krayn, Ant. Taukelj.
Luzerne, Anton Osoinik.
Manor, Fr. Demshar.
Meadow Lands, J. Koprivšek.
Midway, John Zust.
Moon Run, Fr. Podnilek.
Pittsburgh, Z. Jakše, Ig. Magister.
Vine. Arh in U. Jakoblich, J. Gern.
J. Pogacar.

Freto, J. Demshar.
Reading, J. Pesdire.
Steelton, A. Hren.
Unity Sta. in okolic, J. Sherij, Fr. Schifrer.

West Newton, Joseph Jovan.
Willock, J. Peternel.

UTAH

Helper, Fr. Krebs.

WISCONSIN

Milwaukee, Joseph Tratalnik in Jos. Korn.

Kacine in okolic, Frank Jelenc.
Shoeygan, John Zorman.
West Allis, Frank Skok.

WYOMING

Rock Springs, Louis Taucher.

Diamondville, A. Z. Arko.

Vsak zastopnik lista potrdilo na svojo, katero je prejel. Zastopnika rojaka topla priporočamo.

Naročnina na "Glas Naroda" 361.

Za eno leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesece \$2.00; za štiri leta \$1.50.

Naročnina na Sveto je 57. za dve leta.

Druga žena.

ROMAN.

Za Glas Naroda priredil G. F.

63

(Nadaljevanje.)

Omahnul je v najbližji stol, ker ni bil več zmožen vzdržati se pokonci.

Majnou mu je pokazal z neprikritim zaničevanjem hrbet. — Nato mi seveda ne preostaja nobena beseda, — je zamrmral ter skomignil z ramama. — Menil sem, da te moram še enkrat opozoriti na staročeto dolžnost proti Leonu...

— Ah, sedaj sva dospela do točke, vsled katere sem mogel še enkrat sestati se s teboj... Moj unuk, dete moje edine hčerke, — Je moj sin, — ga je prekinil Majnou ter zopet obrnil proti njemu svoj obraz. — Leo bo ostal seveda pri meni.

— Nikakor ne... Za prvi čas ga boš lahko odvelkel na svoj samotni grad, a že po par mesecih boš izvedel, kaj pomenja izzvati na tak način močne in posvetne in duševne oblasti.

— Skoro bi se bal, — je rekel Majnou z zaničljivo ironijo, — če bi ne stal tukaj na svojih lastnih nogah... Jaz vem, kje hočeš napeti divjalo. Ker sem dal svojemu otroku protestantovsko mater ter liberalnega učitelja, je erkev seveda upravičena rešiti dušo, ki pripada njej.

— Nič se ne boj, kajti boj se bo gotovo unel. Sedaj pa te vprašam: — Ali mi hočeš prepustiti otroka, od katerega imam sveto pravico kot ti?

Maršal pa ni prišel dalje. Majnou ga je prekinil z ostrim smehom. V istem trenutku pa se je zmuznila mlada dama neopažena v oblazinjeno sobo in od tam na hodnik. Niti trenutka ni smela izgubiti.

Svoj plaš je pustila v salonu. Videla ni tudi, kako so se plaho umaknili služabniki, privabljeni od šuma.

Bežeče noge mlade žene so se komaj dotikale tal. Ko je stopila v temni drveni hodnik, je naenkrat ustavila svoje korake, kajti zdela se ji je, da čuje za seboj škripanje korakov.

— Kdo je tukaj?

— Lovec Damler, milostna gospa, — se je glasil komaj slišen odgovor.

— Globoko je vzdihnila ter odšla naprej, kajti zapazila je, da ni bil Damler sam, temveč v družbi deklet, ki je prišla semkaj na stanek.

Vrata indijske hiše so bila zaklenjena. Potrkala je nanje in vrata so se neslišno odprla.

— Če bi prišel pridigar, bi ne smel noter, — je zašepetala gospa Len, ki je zopet potisnila naprej zapah.

Preko mrtve na postelji je bila razprostrta bela platnena odeja in na naslonjaci je sedel spavajoč izmučeni Gabriel. Ključarka je položila preko njega gorko odejo. Na mizi pa je stal svečnik, v katerem so tičale voščene sveče.

— Tudi ostanek iz starih časov, katerega sem rešila iz rok požrežnega moža v gradu, — je rekla Len, ko je pokazala na krasi srebrni svečnik. — Uboga stvar tukaj je bila vendar več kot vse grajske gospodinjice in sedaj naj ima tudi zadnjo čast.

Potegnula je odejo z lica mrtve. Sree uboge lotosove cvetke ni več utripalo in vendar je izgledala kot živa. Tudi preko obleke in blazine so bile raztresene vodne rože.

— Gabriel je prinesel rože, — je rekla gospa Len. — Bile so najbolj priljubljene cvetke zanj in ubogi vrag je dobil marsikateri udarec od grajskega vrtnarja, če ga je zasul pri ribniku, ko je prišel po cvetke.

Pri teh besedah je gospa Len lahko dvignila glavo z blazine. Gočim je Liana s tresočo se roko potegnula veržico z vrata. Prav tako lahko je bilo tudi odločiti majhno srebrno knjižico iz prstov, ki so postali že mrzli. Niti najmanjšega odpora ni nudila več... Mlada žena je položila veržico krog svojega vrata ter utaknila usodepolni nakit v svoje nedrje.

— Jutri! — je rekla z napol zadušenim glasom gospej Len ter odšla ven. Sree ji je skoro zastalo od nepopisnega strahu, ki jo je prevzel. Opazila ni nobenega znaka življenja. Lovec in njegova ljubica sta očitno že zapustila vrt. Obotavljala se je nekoliko, a vendar odšla naprej. Odgovarjati je morala za vsaki trenutek časa, ki bi podaljšal nenaravni boj, katerega je vojeval Majnou za svojega otroka.

Pohitela je po stopnicah navzdol in skozi rožni grm, a takrat je že stala pred njo temna postava, koje bližino je čutila.

V prvem trenutku je mlada žena od strahu naravnost odvrevela. Nato pa jo je napolnil srd kot ga ni še nikdar poprej čutila. Izognila se je možu, ne da bi se brigala za njegov pozdrav.

Odstranila se je proti ribniku in on ji je sledil, dokler ni obstala pred ribnikom ter zrla polna strahu navzdol.

— Vi ljubite to jezero, lepa gospa, — je rekel pridigar s čudnim povdankom v svojem glasu. — Vi ste mi rekla, da bi dali prednost mehkuju objemu jezera pred mojima rokama. Vidite, kako mi ka in vabi!

Vsa prestrašena se je vzravala ter se ozrla z divjim strahom v njegov obraz.

— Ali se me bojite? — je vprašal s peklenskim smehljajem. — Jaz vendar počem ničesar od vas kot izjavo, da vas ne navdaja za "onega" tako nagnenje kot za mene sovraštvo, kot bi me rada priprčila.

Zbrala je vse svoje duševne sile...

— Nezasišano! — je vzkliznila. — Kaj je z vami, da zahtevate od mene tako izjavo? Jaz sem gospodinja v Šenvertu in vi ste le gost. Jaz sem ženska, ki drži svojo besedo, a vi ste verolomen pridigar.

Dvignila je nogo, da se odmakne od mesta, a dve roki sta jo objeli.

— Če ne smem jaz, potem se vas tudi on ne sme nikdar dotakniti, — je zamrmral pred njenimi ušesi. Hotela je zakričati, a vroči ustnici sta se dotaknili njenih... Nato sunek in vitka ženska postavo je planila v vodo... Strašen krik je zaoril reko vode, a ni ga izustila žrtve, kajti od hodnika je priletela dekla in za njo je prihitel lovec...

— Midva sva videla, bedni morilec! — je zakričala dekla kot nora ter skušala ustaviti pridigarja.

Slednji pa ji je pahnul na stran ter izginil na hodniku.

Medtem pa je došel lovec do ribnika ter vrgel suknjo s sebe. Ravno tam ni bil breg plitev in močvirn. Segel je naravnost navzdol do velike globočine. Voda je bila prozorna čista in neskaljena, kot sredi ribnika. V prvem trenutku so se zgrnili valovi nad telesom, nato je prišlo težko, srebrno blago na površino. Razgrnilo se je preko vode in nad glavo se je prikazala ženska glava, z nakitom v lasih.

(Dalje prihodnjik.)

Plemenska higijena.

Če pomeni higijena v širšem smislu skrb za ohranjanje ali odstranjevanje bolni in tedaj predstavlja plemenska higijena skrb za ohranjanje ali odstranjevanje plemenskih bolezni. Plemenska higijena preiskuje teoretično vplive podedovanja in selekcije na biološko vrednost bodočih rodov, praktično pa določa in izpeljuje mere, ki bi dvignile podedovano vrednost naroda. Če se plemenska higijena s svojim nasvetom obrača na posameznika, je osebna, če se zateka pod okrilja družbe ali države, je javna. Socialna in plemenska higijena se v marsikaterem oziru krjeta; mnogo vprašanja obravnata obe, tako na primer alkoholno vprašanje. Večina higienskih vprašanj ima tudi plemensko higienski pomen.

Katere bolezni bi spadale med plemenske bolezni? Ali morda bolezni, ki jih najdemo pri enem plemenu in pri drugem ne? Plemenske bolezni najdemo pri vseh plemenih, čeprav ne povsod v enaki meri in so takega značaja, da lahko celo plemeno uničijo. Poznamo namreč bolezni, na katerih obolevajo nekateri člani družine v številnih rodovih. Te bolezni ostanejo v rodu in ga slabšajo ter uničujejo.

Vnetje pljuč torej ni plemenska bolezen; plemenske bolezni tudi niso druge nalezljive bolezni. Bolezni, ki napadejo posameznika in ki končajo z njegovim ozdravljenjem ali smrtjo niso plemenske bolezni. Te morajo imeti lastnost ostajanja v rodu, prenašanja na eni in isti rod, torej značaj podedovanja. Plemenske bolezni so torej one, ki se podedujejo. Obratno pa niso vse bolezni ali anomalije, ki se podedujejo, plemenske, odnosno niso tako važne, da bi se morala z njimi pečati praktična plemenska higijena. Poznamo n. pr. bolezni hemofilijo ali nagnjenost h krvavitvi, protin, debelost, sladkorno bolezen; vse so sicer podedljive, vendar ostajajo več ali manj le na posameznikih.

Posebno stališče zavzema tuberkuloza, ki tudi prava plemenska bolezen. Tuberkuloza je povzročena po bacilih, brez katerih ni obolenja. Vemo tudi, da poteka obolenje na tuberkulozi pri enem človeku hitreje in huje, nego pri drugem. Danes pravimo, da ima prvi veliko, drugi majhno dispozicijo za to bolezen. Res se pojavlja tuberkuloza pretežno v istih rodbinah, vendar ne zaradi podedovanja, marveč radi večje možnosti okuževanja po stalnem dotiku. Podedovanje pride tudi v poštev in sicer v toliko, da preide na potomce dispozicija, to je dovzetnost za to obolenje. Vendar bi ta dovzetnost ne bila v kvar plemenu brez okuženja, radi česar tuberkuloze ne moremo prištevati k plemenskim boleznim, čeprav more tudi tuberkuloza plemo uničiti. Tudi imenujemo tuberkulozo socialno bolezen.

K plemenskim boleznim prištevamo tako obolenja ali motenja delovanja človeškega telesa, ki onemogočajo človeku naravni razvoj in nemoteno udejstvovanje v napredku celega plemena. Sem spadajo mnoge telesne manjvrednosti, telesna slabost, obolenje ožilja, srčne napake, slab odpor proti zunanjim vplivom, dalje tudi duševne manjvrednosti, na katko vse anomalije človeškega telesa in duha, ki delajo sliko degeneracije ali propadanja rodu. Sem spadajo tudi duševne anomalije, ki se stopnjujejo v duševne bolezni in etični defekti, ki označujejo armado zločincev. Vsa ta stanja se podedujejo, ona niso nastala v sedanjem človeku, marveč so tičala v njegovi konstituciji. Plemenski bolezni imajo torej konstitucionalni karakter, radi česar je razumljivo, da je boj proti njim izredno težaven.

Treba je torej, da si razjasnimo pojem podedovanja. Pod tem izrazom razumemo prenos lastnosti od očeta in matere na otroka po zarodnih celicah. V teh celicah so obsežene vse lastnosti staršev, kajti sicer bi se ne mogla na otroku pojaviti. To vidimo najbolje pri pticah, ki se razmnožujejo po

jajčecih. Ko ptica odloči jajčeca, preneha njen vpliv na nastajajoče življenje in vendar kaže mladič vse njene lastnosti. Kakor vse druge lastnosti so obsežene v zarodni celici med drugimi kalni tudi kalci za plemenske bolezni. Podedovanje obstoji torej v okoliščini zarodnih celic. Zato mora biti otrok staršem podoben in zato: "jabolko ne pade daleč od drevesa". Plemenske bolezni lahko imenujemo v smislu podedovane bolezni zarodnih celic.

Strupi, ki pridejo v telo in v krvni obtok, krožijo po telesu in prepejo vse celice, kakor voda gobbo. Prepeljitev je tem večja, čim močnejši so strupi in čim dalj časa krožijo, na konec prodre v vse celice. Tudi nam je znano, da imajo nekateri strupi izbrana mesta, kamor se vselijo n. pr. morfin in kloroform v možganih, drugi v ledvicah itd. Jasno je torej, da povzročijo strupi, ki prodrejo v zarodne celice v teh in v človeku istočasno važne spremembe.

Izmed strupenih snovi, ki oškodujejo človeka, je do sedaj najbolj preiskan alkohol. Oglejmo si ga! On povzroči v človeku celo vrsto ravnih oškodovanj in vpliva zlasti na možgansko snov v ganglijskih celicah. Do tedaj zdrave ganglijske celice se oškodujejo, in razumljivo je tudi, da oškodujejo kalci za možgansko snov v zarodnih celicah, radi česar je novo nastala snov možgan že iz vsega početka oškodovana. Pričakujemo lahko celo, da je malo odporna kal možganske snovi v zarodni celici huje oškodovana nego so oškodovani možgani dotičnega človeka. Kakor alkohol, tako delujejo tudi drugi strupi.

Če obstojajo plemenske bolezni, smo v stalni nevarnosti, da se one razširjajo z razmnoževanjem ljudi na vsa plemena. Ali bodo prizadevanja plemenske higijene mogla roditi kaj uspeha.

Ali moremo ozdraviti človeka obteženega s plemensko boleznijo? Žalibog tega ne moremo ugotoviti, zakaj kal bolezni je v njegovih zarodnih celicah, bolezni je torej njegova lastnost in te ne moremo iz njega izrezati. Stroj, ki ne deluje, ker je slabo namazan, spravi

vimo v delovanje, če ga namažemo, česar pa ne moremo doseči pri stroju, ki je iz slabega materiala. Isto je pri človeku. Hipno bolezen lahko odpravimo, plemenske bolezni ne moremo. Dokler ne dosežemo ozdravljenja njegovih zarodnih celic, se bo podedovanje dalje razvijalo, tudi če bi bilo mogoče ozdraviti nosilca bolnih zarodnih celic.

(Konec prihodnjik.)

AVANTURE LAŽNE

KNEGINJE

Pred kakšnimi štirimi tedni je izstopila pred enim najelegantnejših hotelov v Celoven zelo lepa in elegantna dama, ki je navedla, da se imenuje kneginja Ana Bogdanova, da je pred desetimi leti bežala iz Rusije, kjer so ji boljševiki ugrabili obširna posestva in palačo in jo hoteli celo umoriti. O svojih potovanjih po Evropi je znala pripovedovati tako zanimive stvari, da je vzbujala splošno pozornost. Kmalu se je nabral okoli nje trop oboževalcev, ki so ji ponujali svoje srce in listnico. Zdelo se je pa, da ji denarja ni toliko treba, ker je živila zelo razkošno, imela svoj avto in druge udobnosti. Le tu in tam je prišla v kakšno "trenutno denarno zadrego," iz katere so ji številni kavalirji seveda kaj radi pomagali. In tudi po hotelih, zdraviliščih in raznih privatnih podjetjih je uživala nemomejen kredit.

V zadnjih dneh pa so pričele prihajati na celovsko policijo priporočbe, da kneginja svojih dolgov ne plačuje, in od mnogih strani so deževala vprašanja, ali je policija o ugodni tujki kaj bolj poučena. Hoces noč se je moral policijski komisariat odločiti, da povpraša njo samo, kaj ve o sebi in zakaj ne plačuje svojih dolgov. Kriminalni agenti so jo posetili, baš ko je v nekem baru pirovala v veseli družbi. In tedaj je priznala naravnost, da ni ne Rusinja ne kneginja ne bogata, ampak baje neka dunajska filmska igralka po imenu Anita Trost. Ko so jo aretirali, ni imela niti fička v žepu, šampanjce pa je v njeni družbi tekli v potokih. Oddali so jo deželnemu sodišču.

ZAKAJ SO NAŠE POŠILJATVE NAJCENEJŠE IN NAJHITREJŠE? KER JE NAŠ PROMET NAJVEČJI IN KER SO NAŠE ZVEZE V STAREM KRAJU NAJBOLJE VPELJANE!

Udobnosti, ki izvirajo iz poslovanja v velikem obratu, pridejo našim strankam v korist.

Naši stroški za posamezna nakazila so manjši, valed česar se cene pri nas nižje kot pri agentu ali zavodu, ki mora poslati Vaše nakaznico v izvršnje v New York.

Hitrost našega poslovanja je nedosegljiva, radi našega velikega prometa lahko vzdržujemo tako obširne zveze, da se posveča našim nalogom največjo pozornost.

Naše denarne nakaznice odpisujemo z vsakim brezoparnikom, ki odpluje iz New Yorka — torej brez zamude in nadaljnjega posredovanja.

Naše cene so obhajljive dnevene v listu "Glas Naroda". Za zneske nad \$200 — računamo primerno nižjo ceno, katero vam radevolje sporočimo predno nam pošljete nalog.

Mi imamo največ poslov s strankami izven New Yorka, kar dokazuje, da se lahko okoristi z našim poslovanjem vsak, pa najbo še tako daleč proč od poslovnega središča Amerike.

Poslajte torej Vaše prihodnje denarno pošiljate nam v izvršitev.

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK

Pratik in Koledarjev

imamo še nekaj v zalogi. Pratika 25 centov. Koledar pa 50 centov. Koledar ima letno izredno zanimivo vsebino: razprave, vesti, slike, šala, zanimivosti itd. Naročite takoj.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt St., New York City.

Blaznikova Pratika je našim rojstano tako priljubljena. Še v starem kraju so jo bili vajeni in jo tudi tukaj ne morejo pogrežati. Naročite takoj.

Kretanje parnikov .. Shipping News

23. junija:
Paris, Havre (1 A. M.)
Berlin, Cherbourg, Bremen
Hamburg, Cherbourg, Hamburg
Majestic, Cherbourg
Lapland, Cherbourg, Antwerpen
Minnesota, Boulogne sur Mer
New Amsterdam, Boulogne sur Mer
Mer, Rotterdam
Roma, Napoli, Genova

26. junija:
Presidente Wilson, Trieste

27. junija:
Berengaria, Cherbourg

29. junija:
Olympic, Cherbourg

30. junija:
De France, Havre (1 A. M.)
Mauretania, Cherbourg, Hamburg
Albert Ballin, Cherbourg, Hamburg
Arabia, Cherbourg, Antwerpen
Minnetonka, Cherbourg, Bremen
America, Cherbourg, Bremen
Rotterdam, Boulogne sur Mer
Rotterdam
Conte Grande, Napoli, Genova

6 DNI PREKO OCEANA

Najkrajša in najbolj ugodna pot za potovanje na ogromnih parnikih:

Ile de France 29. jun.; 20. jul.

France — 6. julija — 3. avgusta

Paris — 15. julija; 10. avgusta

(Ob polnoči.)

Najkrajša pot po železnici. Vsakdo

je v posebnih kabinah z vsemi moder-

niimi udobnostmi. — Pijača in slava

francoska kuhinja. Izredno nizke

cene.

Vprašajte kateregakoli

pooblaščenca ali

FRENCH LINE

19 State Street,

New York, N. Y.

NAPRODAJ POSESTVO

blizu dveh mest in samo 200 jar-

dov od jame. Dva akra zemlje,

hiša 7 sob, nova klet pod celo hišo,

dobra voda, elektrika in gas ter

garaža za dve kari. Pridite ali pa

pišite. — Tom Nainar, Box 80,

Eckhart Mines, Md.

(3x 20,22&25)

ADVERTISE in GLAS NARODA

SEZNAM KNJIG,

katerih imamo samo po par izvodov od vsake.

Blagajna velikega vojvode,

roman 30

Cebelia 25

Od Orlada in Biltaja 5.

Hanka, Lužsko srbska povest.

Atala, čudež v Bolcan, t. v. 1.

Is dežel potresov, Baukar. 25

Izbrani spisi Hinko Dolene 30

Knjiga o lepem vedenju, go-

vorjenju in zasebnem živ-

ljenju, Bonton 1.20

Knjiga spominov, ječe moja

poš 30

Liberalizem 75

Materija in Energija, Čermelj

..... 75

Otroci Solmen, Fregelj, t. v. 1.

Prehodniki in idejni utemelji-

telji ruskega realizma —

(Priatelj) 1.25

Prave in revoliucija, —

Leo Pittamio 35

Sosedje, Čebor 35

Tigrovi seboj, Maurice Le-

blanc 50

Vojaka na Turikem 25

Pesmi v prozi, 49, t. v. ... 50

Sodnikovi, Stritar, 50

Tri legende o raspela, —

Zeyer, t. v. 50

Vladar 35

Večerna pisma, Kmetova 50

Uvod v Filozofijo, Veber 1.

Znanost in Vera, vedoslovna

studija, Veber 1.

Zbrani spisi Fr. Maselj Pod.

limbaraki 1.50

Žrtve, Fr. Zbanič, povest 45

IGRE:

Gospa s morja,

igra v 5. dejanjih 75

Lokalna teletina,

v 3. dejanjih 50

Letnik rojstni dan 50

Noč na Hmeljniku 50

Naraden človek, šala v treh

dejanjih 40

Pepelek, narodna pravljica,

6. dejanj 30

Skopuh, komedija v 5. de-

janjih 75

Vrtinec, drama v 3. dejanjih

..... 75

Veleja, drama v 3. dejanjih

..... 60

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St.,
New York

Kako se potuje v stari kraj in nazaj v Ameriko.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj, je potrebno, da je poučen o potnih listih, priljagi in drugih stvareh. Valed naše dolgoletne iskustve vam mi samoremo dati najboljše pojamila in priporočila, vedno le prvotne brezoparnike.

Tudi nedržavljanji samorejo potovati v stari kraj, toda prekrbni si morajo dovoljenje ali permit iz Washingtona, bodisi za eno leto ali 6 mesecev in se mora delati prošnjo vsaj en mesec pred odpotovanjem in to naravnost v Washington, D. C. na generalnega naselnskega komisarja.

Glasom odredba, ki je stopila v veljavo 31. julija 1928 se nikomur več ne pošlje permit po pošti, ampak ga mora iti iskat vsak pralec osebn, bodisi v najbližji naselnski urad ali pa go dobi v New Yorku pred odpotovanjem, kakor kdo v prošnji zapred. Kdor pošlje ven brez dovoljenja, potuje na svojo